

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Ing. P. Ď.**, bytom H., zastúpený advokátom *JUDr. B. B.*, Advokátska kancelária, so sídlom H., proti žalovanému: **Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky**, Župné nám. 13, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 16921/2010/60 zo dňa 16. marca 2009, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 3S 152/2010-23 zo dňa 7. decembra 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 3S 152/2010-23 zo dňa 7. decembra 2010 v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania **potvrďuje**.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Bratislave, rozsudkom zo dňa 7.12.2010, č. k. 3S 152/2010-23 zrušil rozhodnutie žalovaného č. 16921/2010/60 zo dňa 16.3.2009 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave zo dňa 2.2.2010, sp. zn. 4T 2/05 podľa ust. § 250j ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi titulom náhrady trov konania 120,23 EUR k rukám jeho právneho zástupcu do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že krajský súd zrušil rozhodnutie žalovaného v zmysle § 250j ods. 3 O.s.p. vzhľadom na to, že žalovaný napriek výzve súdu nepredložil administratívny spis týkajúci sa veci, z ktorých dôvodov nemohol zaujať stanovisko do merita veci, keďže z fotokópií dokladov predložených žalobcom, nebolo možné konštatovať, či boli vydané fiktívne rozhodnutia oboch správnych orgánov podľa § 18 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z.z..

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa ust. § 250k ods. 1 O.s.p.. Žalobcovi priznal právo na náhradu trov konania, pretože bol v konaní úspešný. Priznal mu náhradu trov konania, ktoré pozostávali z trov právneho zastúpenia za jeden úkon - prevzatie právneho zastúpenia advokátom, vo výške 120,23 € podľa § 11 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 v znení vyhlášky č. 209/2009.

Proti uvedenému rozhodnutiu krajského súdu v časti priznanej náhrady trov konania podal žalovaný odvolanie z dôvodu podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f/, h/ O.s.p.. Žalovaný zastával názor, že krajský súd nesprávne vec posúdil, tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu pri rozhodovaní o trovách konania a zároveň mu odňal možnosť konať pred súdom tým, že rozhodol o trovách konania v tom znení, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia, keďže k opodstatnenosti takéhoto priznania náhrady trov konania ako aj výške sa nemal právo vyjadriť pred ich priznaním. Súčasne žalovaný namietal, že krajský súd v napadnutom rozhodnutí uviedol nesprávne poučenie o neprípustnosti odvolania. Zastával názor, že odvolanie v danom prípade je prípustné, pretože piata časť Občianskeho súdneho poriadku osobitne neupravuje možnosť podania opravného prostriedku proti rozhodnutiu o trovách konania, a preto na túto otázku by sa mala, podľa jeho názoru, primerane vzťahovať štvrtá časť Občianskeho súdneho poriadku, ktorá podanie odvolania proti rozhodnutiu o trovách konania nevylučuje s poukazom na § 246c ods. 1 O.s.p.. Taktiež namietal, že krajský súd aplikoval nesprávne ustanovenie vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov. Zároveň namietal odôvodnenosť priznania náhrady trov konania žalobcovi v celosti, pretože preskúmané rozhodnutia boli súdom zrušené z iných dôvodov, ako to navrhoval žalobca, je teda otázne, či možno hovoriť o úspechu žalobcu v spore alebo len o následku nečinnosti žalovaného, s poukazom na právnu literatúru Števček, M., Ficová, S. a kol. Občiansky súdny poriadok. Komentár. 1. Vydanie, Praha: C.H.Beck, 2009, str. 782, ako aj na záver zo zasadnutia správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19 a 20. mája 2009 (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Sžo 32/2008 z 18.2.2008).

Na odvolanie žalovaného sa písomne vyjadril žalobca. Navrhoval podané odvolanie odmietnuť z dôvodu, že bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému sa odvolanie nepripúšťa. Nesúhlasil s námietkami vznesenými žalovaným v odvolaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (ust. § 10 ods. 2 O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu v napadnutej časti z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní žalovaného (§ 212 ods. 1 O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) postupom bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s ust. § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Podľa ust. § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa ust. § 247 ods. 1 O.s.p., podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 250k ods. 1, 2 O.s.p. ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania. Môže tiež

rozhodnúť, že sa náhrada trov celkom alebo sčasti neprizná, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Ak po zrušení rozhodnutia správneho orgánu došlo k vydaniu nového rozhodnutia, ktoré sa k novej žalobe opäť zrušilo preto, že sa správny orgán odchýlil od právneho názoru vysloveného v prvom rozsudku súdu bez toho, aby došlo k zmene skutkového alebo právneho stavu, uloží súd správnemu orgánu, aby žalobcovi nahradil všetky trovy súdneho konania.

Podľa § 246c ods. 1 pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ust. § 201 O.s.p., veta prvá účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevylučuje.

Odvolací súd sa v danej veci predovšetkým zaoberal prípustnosťou odvolania proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o náhrade trov konania, keď z právnej úpravy ustanovenej v § 246c ods. 1 veta druhá O.s.p., vyplýva, že opravný prostriedok podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti, a z právnej úpravy ustanovenej v § 250k O.s.p. vyplýva osobitná úprava náhrady trov konania spočívajúca v práve žalobcu na priznanie náhrady trov konania voči žalovanému, ak bol v preskúmvacom konaní úspešný, pričom absentuje výslovná právna úprava v prípade podania odvolania proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o náhrade trov konania.

Odvolací súd v danom prípade z predloženého spisového materiálu krajského súdu zistil, že predmetom konania na súde prvého stupňa, bolo preskúvanie fiktívneho rozhodnutia žalovaného vydaného podľa zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám. Krajský súd napadnutým rozsudkom preskúvané rozhodnutia zrušil podľa § 250j ods. 3 O.s.p. a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie z dôvodu, že žalovaný súdu nedoručil administratívny spis týkajúci sa veci a v odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že nemohol zaujať stanovisko do merita veci, pretože z fotokópie dokladov, ktoré založil žalobca, nebolo možné vyvodiť záver, či boli vydané fiktívne rozhodnutia správnymi orgánmi podľa ust. § 18 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z.z.. Súčasne rozhodol o náhrade trov konania podľa ust. § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že zaviazal žalovaného k ich náhrade žalobcovi. V poučení o opravnom prostriedku uviedol, že proti rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Odvolací súd v danej veci dospel k záveru, že krajský súd postupoval nesprávne, keď nepripustil odvolanie voči rozsudku v časti výroku o trovách konania. V tejto súvislosti odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že v správnom súdnictve je väčšina procesných inštitútov upravená osobitne a odlišne od všeobecného súdnictva. Otázka opravných prostriedkov je upravená v ust. § 246c ods. 1, veta druhá O.s.p., z ktorej právnej úpravy je zrejmé, že opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti (zákonodarca mal na mysli piatu časť Občianskeho súdneho poriadku). V piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku je výslovne uvedené, že odvolanie je prípustné iba proti rozsudku podľa ust. § 250j ods. 1, 2 O.s.p. (ust. § 250ja ods. 1 O.s.p.) a podľa ust. § 250j ods. 5 O.s.p. (ust. § 250ja ods. 5 O.s.p.). Problém však nastáva v prípade, ak nie je

prípustnosť odvolania výslovne v piatej časti upravená, čo v prípade rozhodnutia podľa ust. § 250j ods. 3 O.s.p. nie je a preto vyvstáva otázka, či v prípade opravného prostriedku proti takémuto rozhodnutiu možno postupovať podľa štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku a opravný prostriedok pripustiť. Vychádzajúc z koncepcie druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku sa aplikácia ustanovení štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku na konanie, ako také, javí ako správna, pretože z čisto gramatického výkladu ust. § 246c ods. 1 O.s.p. je zrejmá prípustnosť opravných prostriedkov, iba ak je to explicitne v piatej časti vyjadrené. Keďže v prípade rozhodnutí podľa ust. § 250j ods. 3 O.s.p. uvedené absentuje, má sa za to, že odvolanie nie je prípustné. Toto konštatovanie je v súlade aj s dvojinštančnosťou konania, keďže rozhodnutím krajského súdu došlo k zrušeniu rozhodnutí správneho orgánu, o ktorých bude v konečnom dôsledku v prípade podania opravného prostriedku opätovne rozhodovať odvolací súd. Zákonná úprava však ustanovuje neprípustnosť opravného prostriedku len proti rozhodnutiu súdu, ktorým rozhodol vo veci samej. Týmto však nemôže byť dotknuté právo účastníka konania na podanie opravného prostriedku proti výroku o trovách konania a práva domôcť sa súdnej ochrany. Odvolací súd zastáva názor, že v danom prípade v zmysle § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. možno primerane použiť ustanovenia tretej a štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku, s prihliadnutím na to, že vôľou zákonodarcu, vyjadrenou v štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku za účelom zabezpečenia riadnej ochrany práv účastníkov súdneho konania, je odvolanie zásadne prípustné, keď dôvody neprípustnosti odvolania zákonodarca v Občianskom súdnom poriadku výslovne stanovuje (§ 202), medzi ktorými sa odvolanie voči rozhodnutiu prvostupňového súdu o trovách konania nenachádza. Z uvedeného vyplýva záver o tom, že opravný prostriedok proti výroku o trovách konania prípustný je.

Vzhľadom k uvedenému odvolací súd napriek tomu, že súd prvého stupňa v poučení uviedol, že proti rozsudku nie je prípustné odvolanie, preskúmal v rozsahu dôvodov odvolania rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania.

Odvolací súd sa nestotožnil s námietkou žalovaného vznesenou v odvolaní, ktorou považoval priznanie náhrady trov konania žalobcovi v celosti za nedôvodné. Z predloženého spisového materiálu krajského súdu mal odvolací súd preukázané, že k zrušeniu preskúmaných rozhodnutí došlo z dôvodu zavinenia na strane žalovaného, keďže žalovaný na základe výzvy súdu mu nepredložil administratívny spis k prieskumu. Úspech žalobcu je predpokladaný hypotézou ust. § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého krajský súd správne rozhodol.

Odvolací súd v tejto súvislosti dáva do pozornosti rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. I. ÚS 240/09-13, v ktorom ústavný súd vyslovil právny záver: „rozhodovanie o trovách konania je súčasťou tohto typu konania a zrušenie napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu ako nezákonného (bez ohľadu na konkrétny zákonný dôvod) možno podľa ústavného súdu v zásade považovať za „úspech“ predpokladaný hypotézou § 250k ods. 1 O.s.p., po naplnení ktorej správny súd prizná úspešnému žalobcovi náhradu trov konania. Ak by totiž účastník správneho konania nerealizoval svoje ústavné právo podľa čl. 46 ods. 2 ústavy, a teda nedomáhal sa súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia žalovaného, toto by napriek svojej nezákonnosti ostalo právoplatné, a teda záväzná a nezmeniteľná. Je preto s celkovou koncepciou náhrady trov

konania založenej na princípe úspechu v konaní, ak všeobecný súd priznal úspešnému žalobcovi právo na náhradu trov konania.“

Odvolací súd taktiež nemohol prihliadnuť na námietku žalovaného, že súd prvého stupňa mu v danom smere odňal právo na konanie, keďže k opodstatnenosti priznania náhrady trov konania ako aj k ich výške sa nemal právo vyjadriť pred ich priznaním. V zmysle § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Zákonodarca právnu úpravu náhrady trov konania podľa ustanovení piatej časti Občianskeho súdneho poriadku upravuje v právnej norme § 250k. Žalobca si uplatnil náhradu trov preskúmovacieho konania v žalobe. Žalovaný mal právo k takto uplatnenému nároku sa vyjadriť vo vyjadrení k žalobe, ktorá mu bola doručená. Nemožno preto súhlasiť s tvrdením žalovaného, že súd prvého stupňa mu odňal právo na konanie. Svoj nesúhlas s priznaním práva žalobcovi na náhradu trov konania ako aj nesúhlas s výškou priznaných trov mal právo vyjadriť podaním odvolania proti rozhodnutiu súdu, ktoré právo žalovaný podaním odvolania proti rozsudku v časti náhrady trov konania aj uplatnil.

Pokiaľ žalovaný namietal, že súd prvého stupňa pri výpočte náhrady trov konania žalobcu nesprávne aplikoval ustanovenie § 11 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov, odvolací súd súhlasí s tvrdením žalovaného, pretože v zmysle uvedenej právnej normy základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna šestina výpočtového základu vo veciach zastupovania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, ak predmet sporu nie je možné oceniť peniazmi; v ostatných prípadoch sa základná sadzba tarifnej odmeny určí podľa § 10, pričom v predmetnej veci išlo o konanie pred všeobecným súdom a nie pred súdom ústavným a preto mal konajúci súd aplikovať ust. § 11 ods. 4 veta prvá uvedenej vyhlášky.

Podľa ust. § 11 ods. 4 veta prvá vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v platnom znení, základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna šestina výpočtového základu vo veciach zastupovania v konaniach podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

Zo spisového materiálu súdu prvého stupňa vyplýva, že právny zástupca bol žalobcovi ustanovený uznesením krajského súdu zo dňa 10.6.2010, č. k. 3S 152/2010-15. Súd prvého stupňa pri výpočte výšky tarifnej odmeny za jeden úkon právnej pomoci teda správne vychádzal z výpočtového základu pre rok 2010, z ktorého jedna šestina predstavuje sumu vo výške 120,23 EUR. Pokiaľ teda súd prvého stupňa žalobcovi priznal náhradu trov konania pozostávajúcej z náhrady trov právneho zastúpenia advokátom za jeden úkon právnej pomoci vo výške 120,23 €, napriek nesprávnej aplikácii ustanovenia § 11 ods. 2 vyhlášky 655/2004 Z.z. v znení vyhl. 209/2009 Z.z., správne vypočítal výšku trov právneho zastúpenia a vo veci rozhodol správne.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozhodnutie krajského súdu v napadnutej časti podľa § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil ako vecne správne.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodoval podľa § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250k ods. 1 a s § 224 ods. 1. Žalobcovi napriek jeho úspechu v tomto

konaní náhradu trov konania nepriznal, pretože si ich náhradu neuplatnil.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislava, dňa 24. augusta 2011

**JUDr. Zdenka Reisenauerová, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth